

ความท้าทายและความก้าวหน้าใน การขอตำแหน่งทางวิชาการด้านรับใช้สังคม

ศาสตราจารย์ ดร. ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง- ใหม่

- ผ.ศ.

—ป.ตรี

หลักสูตร 4 ปี -- 7 ปี

5 ปี--- 5 ปี

6 ปี--- 3 ปี

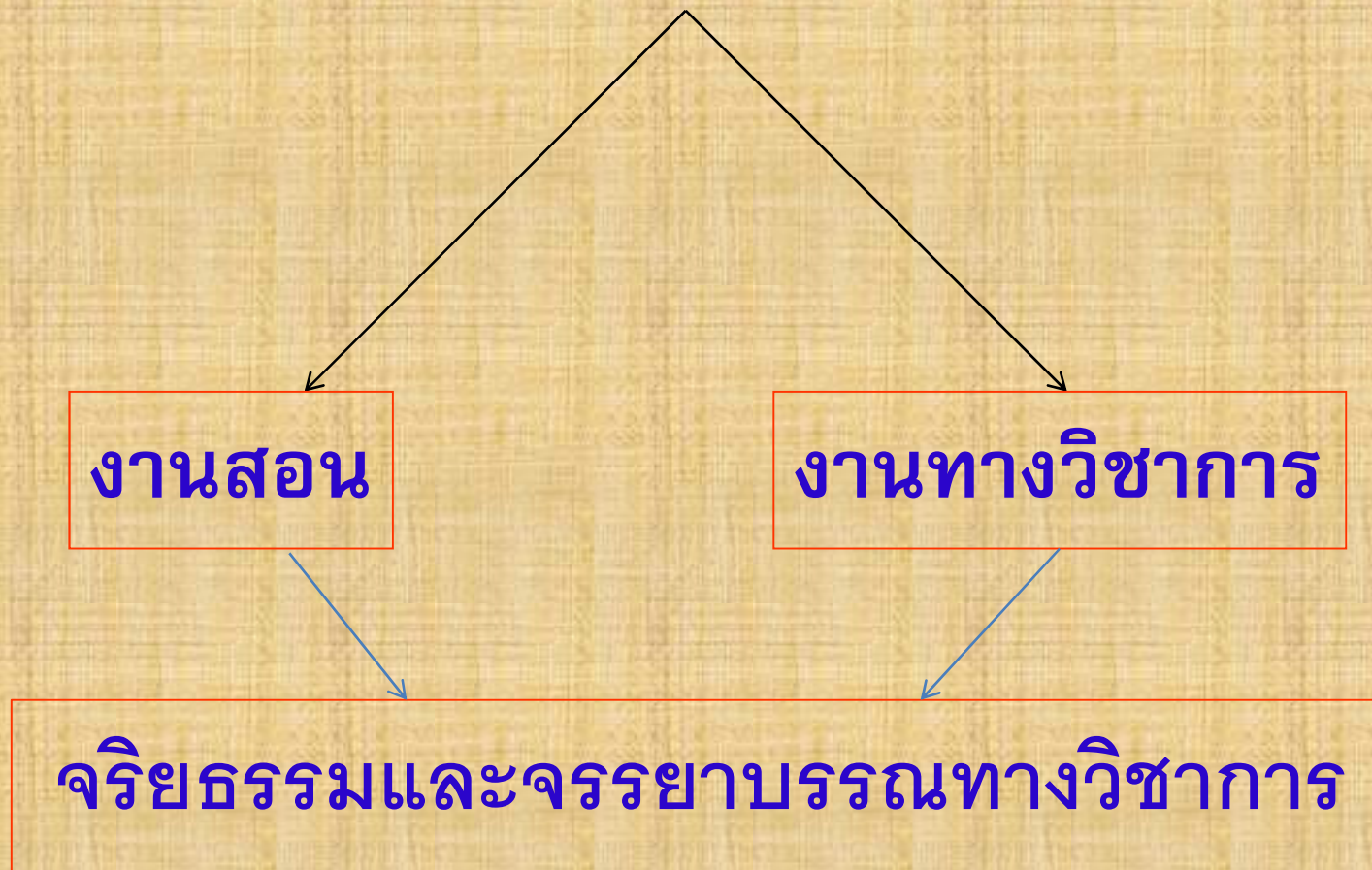
—ป.โท 3 ปี

—ป.เอก, วุฒิบัตร หลังจากผ่านการประเมิน

• ผ.ศ. ----- ร.ศ. 2 ปี

• ร.ศ. ----- ศ. 1 ปี

งานที่ใช้ขอตำแหน่งวิชาการ

งานทางวิชาการ

กลุ่มที่ 1

งานวิจัย

กลุ่มที่ 2 งานทางวิชาการในลักษณะอื่นๆ

1. ผลงานวิชาการเพื่ออุตสาหกรรม
2. ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้
3. ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะ
4. กรณีศึกษา (Case Study)
5. งานแปล
6. พจนานุกรม สารานุกรม นามานุกรม และงานวิชาการในลักษณะเดียวกัน
7. ผลงานสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
8. ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะ ศิลปะ
9. สิทธิบัตร
10. ซอฟต์แวร์

กลุ่มที่ 3

ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

กลุ่มที่ 4

1. ตำรา
2. หนังสือ
3. บทความทางวิชาการ

การขอตำแหน่ง “ผู้ช่วยศาสตราจารย์”

	วิจัย	ผลงานในลักษณะอื่น	ผลงานรับใช้สังคม	ตำรา / หนังสือ	บทความวิชาการ	หมายเหตุ
ทางเลือกที่ 1	2	-	-	-	-	คุณภาพ “ดี”
ทางเลือกที่ 2	1	1	-	-	-	
ทางเลือกที่ 3	1	-	1	-	-	
ทางเลือกที่ 4	1	-	-	1	-	
ทางเลือกที่ 5 (เฉพาะ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	----- แทน	<div style="border: 1px solid red; padding: 5px; display: inline-block;"> ผลงานในลักษณะอื่น ๆ/ ผลงานรับใช้สังคม/ บทความวิชาการ 1 = ดีมาก </div>		<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; display: inline-block;"> ผลงานในลักษณะอื่น ๆ/ ผลงานรับใช้สังคม/ ตำรา / หนังสือ 1 = ดี </div>		
เกณฑ์เดิม	ประเภทใดประเภทหนึ่ง 1 ชิ้น					คุณภาพ “ดี”

การขอตำแหน่ง “รองศาสตราจารย์”

วิธีที่ 1

	วิจัย	ผลงานในลักษณะอื่น	ผลงานรับใช้สังคม	ตำรา / หนังสือ	บทความวิชาการ	หมายเหตุ
ทางเลือกที่ 1	2	-	-	1	-	คุณภาพ “ดี”
ทางเลือกที่ 2	1	1	-	1	-	
ทางเลือกที่ 3	1	-	1	1	-	

วิธีที่ 2

	วิจัย	ผลงานในลักษณะอื่น	ผลงานรับใช้สังคม	ตำรา / หนังสือ	บทความวิชาการ	หมายเหตุ
ทางเลือกที่ 1	3	-	-	-	-	คุณภาพ “ดีมาก” 2 “ดี” 1
ทางเลือกที่ 2	2	1	-	-	-	คุณภาพวิจัย “ดีมาก” 2 ผลงานในลักษณะอื่น “ดี” 1
ทางเลือกที่ 3	2	-	1	-	-	คุณภาพวิจัย “ดีมาก” 2 ผลงานรับใช้สังคม “ดี” 1
ทางเลือกที่ 4 (เฉพาะ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	-----			อย่างน้อย 2 = ดีมาก 1= ดี	-	
เกณฑ์เดิม	ประเภทใดประเภทหนึ่ง 1 ชิ้น			1		คุณภาพ “ดี”

วิธีที่ 1

การขอตำแหน่ง “ศาสตราจารย์”

	วิจัย	ผลงานในลักษณะอื่น	ผลงานรับใช้สังคม	ตำรา / หนังสือ	บทความวิชาการ	หมายเหตุ
ทางเลือกที่ 1	5	-	-	1	-	คุณภาพ “ดีมาก” และวิจัยต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ
ทางเลือกที่ 2	1	มีอย่างน้อย 1 ประเภท รวมวิจัยไม่น้อยกว่า 5		1	-	คุณภาพ “ดีมาก”, วิจัยและผลงานในลักษณะอื่น ต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ
ทางเลือกที่ 3 (เฉพาะ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	2	-	-	2	-	คุณภาพ “ดีมาก” และวิจัยต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ / TCI กลุ่ม 1
ทางเลือกที่ 4 (เฉพาะ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	1	มีอย่างน้อย 1 ประเภท =1		2	-	คุณภาพ “ดีมาก” และวิจัยต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูลระดับนานาชาติ / TCI กลุ่ม 1
เกณฑ์เดิม วิธีที่ 1		เกณฑ์เดิม		1	-	คุณภาพ “ดีมาก”

วิธีที่ 2

	วิจัย	ผลงานในลักษณะอื่น	ผลงานรับใช้สังคม	ตำรา / หนังสือ	บทความวิชาการ	หมายเหตุ
ทางเลือกที่ 1	5	-	-	-	-	คุณภาพ “ดีเด่น” และวิจัย ต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ
ทางเลือกที่ 2	1	มีอย่างน้อย 1 ประเภท รวมวิจัยไม่น้อยกว่า 5		-	-	คุณภาพ “ดีเด่น”, วิจัยและ ผลงานในลักษณะอื่น ต้อง เผยแพร่ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ
ทางเลือกที่ 3 (เฉพาะ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	3	-	-	-	-	คุณภาพ “ดีเด่น” และวิจัย ต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ / TCI กลุ่ม 1
ทางเลือกที่ 4 (สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์)	วิจัยหรือตำรา / หนังสือ 1, ผลงานในลักษณะอื่น / ผลงานรับใช้สังคม 1, รวมกันไม่น้อยกว่า 3					คุณภาพ “ดีเด่น” และวิจัย ต้องเผยแพร่ในฐานข้อมูล ระดับนานาชาติ / TCI กลุ่ม 1
ทางเลือกที่ 5 (สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์)	-	-	-	3	-	คุณภาพ “ดีเด่น”
เกณฑ์เดิม วิธีที่ 2	ประเภทใดประเภทหนึ่ง 1 ชิ้น				-	คุณภาพ “ดีเด่น”

คำนิยาม

ผลงานที่เป็น

- ประโยชน์ต่อสังคม
- ที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และ
- ปราบกฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ
- ผลงานนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับ
 - ชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ
 - หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่น
- สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน
- ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

รูปแบบและมาตรฐานเอกสารวิชาการรับใช้สังคม

➤ รูปแบบการเสนอผลงานวิชาการรับใช้สังคม

- จัดทำเป็นเอกสาร โดยมีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่งๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด โดยต้องปรากฏเป็นที่ประจักษ์
- เอกสารวิชาการต้องมีเนื้อหาครบถ้วน 7 หัวข้อ มีรูปภาพประกอบ โดยมีเนื้อหาที่มุ่งให้ นักวิชาการ นักศึกษา และคนทั่วไปอ่านเข้าใจ และนำไปใช้ได้ง่าย

รูปแบบและมาตรฐานเอกสารวิชาการรับใช้สังคม

➤ เอกสารแสดงผลงานรับใช้สังคม

- การวิเคราะห์สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย
- การออกแบบหรือพัฒนาหรือแนวคิดหรือกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- การสรุปแนวทางการดำรงรักษาหรือการนำไปขยายผลหรือการปรับปรุงพัฒนา

รูปแบบและมาตรฐานเอกสารวิชาการรับใช้สังคม

➤ รูปแบบการเสนอผลงานวิชาการรับใช้สังคม

- นอกจากเอกสารแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจแสดงหลักฐานเพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับผลงาน เช่น
 - รูปภาพ หรือ
 - การบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือ
 - แอ็บเสียง หรือ
 - วีดีทัศน์
 - จดหมายยืนยันถึงผลประกอบการกำไรหรือความเอื้ออำนวยจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ ภาคประชาสังคม ที่ได้รับผลประโยชน์ประกอบการพิจารณาด้วย ก็ได้

รูปแบบและมาตรฐานเอกสารวิชาการรับใช้สังคม

➤ การเผยแพร่ผลงาน

- โดยการจัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่ หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่ และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน
- โดยการเผยแพร่นั้นจะต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิง หรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้ เช่น
 - การจัดทำเป็นบทความวิชาการส่งไปยังหน่วยงานอื่น
 - การเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 - การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการ
 - การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

คุณภาพ

ระดับดี

มีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน มีการระบุปัญหาหรือความต้องการ โดยการมีส่วนร่วมของสังคมกลุ่มเป้าหมาย บุคลากรภาครัฐ หรือ บุคลากรเอกชน มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ที่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือทำความเข้าใจสถานการณ์ มีการถ่ายทอดผลงานทางวิชาการ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์หรือ ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน สังคม องค์กรภาครัฐ หรือองค์กรภาคเอกชนนั้น

คุณภาพ

ระดับดีมาก

ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้องสามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่างในการแก้ไข ปัญหาหรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาสังคม องค์กรภาครัฐ หรือ องค์กรภาคเอกชนอื่นได้ หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายใน ระดับจังหวัดหรือประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

คุณภาพ

ระดับดีเด่น

ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เช่น UNESCO WHO UNICEF เป็นต้น

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- คัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขาวิชานั้นๆ อย่างน้อย 3 คน **และ**
- สถานสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดไว้ในข้อบังคับของสถานสถาบันอุดมศึกษา ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนหรือผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนที่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เสนอขอ ทำหน้าที่เป็นกรรมการ

แนวทางการประเมินผลงานวิชาการรับใช้สังคม

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ประเมินผลงานวิชาการรับใช้สังคมโดยใช้แนวทางในการประเมินดังต่อไปนี้

๑. ประเมินจากเอกสารและหลักฐานประกอบการเสนอผลงาน
๒. ประเมินจากหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง หรือ สาระสนเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. นอกจากการประเมินเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒ แล้ว อาจประเมินจากการตรวจสอบสภาพจริงที่มีอยู่ในพื้นที่ร่วมด้วย ซึ่งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการฯ จะตรวจสอบด้วยตนเองหรือแต่งตั้ง ผู้แทนให้ไปตรวจสอบแทนก็ได้

ทั้งนี้ ให้น้ำหนักถึงการมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย

ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานวิชาการรับใช้สังคม

ในกรณีผลงานวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีการดำเนินงานเป็นหมู่คณะ หรือเป็นงานที่มีการบูรณาการหลายสาขาวิชา ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในสาขาวิชาที่เสนอขอ โดยมีบทบาทในขั้นตอนการทำงานอย่างน้อย ๓ ขั้นตอน คือ

- ก. การวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเริ่มกิจกรรมรับใช้สังคม
 - ข. การออกแบบหรือพัฒนาชิ้นงานหรือแนวคิดหรือกิจกรรม
 - ค. การประเมินผลลัพธ์และสรุปแนวทางในการนำไปขยายผลหรือปรับปรุง
- ให้ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้นของผู้ร่วมงานทุกคน
 - และบทบาทหน้าที่หลักของผู้ข้อกำหนดตำแหน่ง โดยให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรอง

Thank You for Your Attention

